

Kreativnost i inovativnost u nastavi

Doc.dr.sc. Robert Kopal

Kreativnost vs. inovativnost

- **Kreativnost** je proces iznalaženja **originalnih ideja** koje imaju **vrijednost**.
- Važno je imati na umu još dva koncepta: **maštu** i **inovativnost**.
Ken Robinson
- **Mašta** je izvor kreativnosti...
- **Kreativnost** je proces iznalaženja **originalnih ideja** koje imaju **vrijednost**.
- **Inovativnost** je primjena novih ideja...

mašta

kreativnost

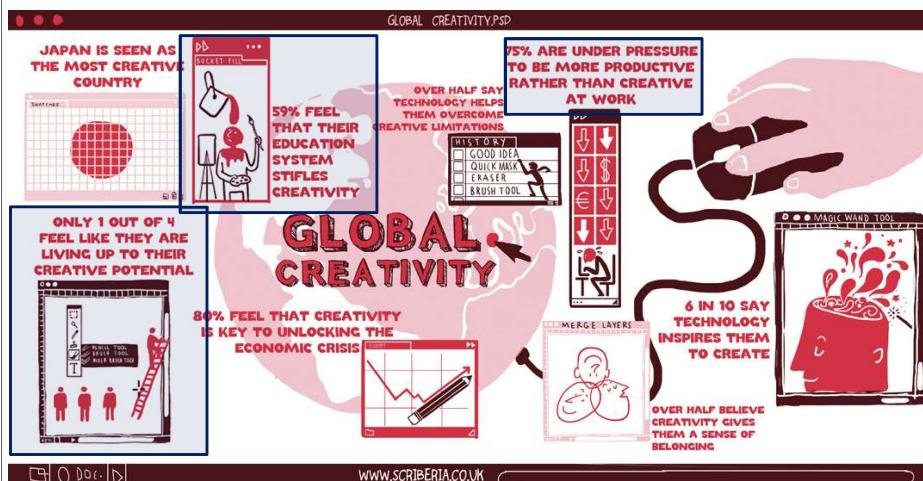
inovativnost

Jeste li znali?...svijet?

- U izješću IBM-a iz 2010. godine, preko 700 menadžera koji se bave ljudskim potencijalima prepoznaće **kreativnost kao ključno oružje u suočavanju s rastućom kompleksnosti** kao posljedicom razvoja suvremenog društva.
- ...
- IBM izješće > 1800 CEO > 80 država.....najvažnija stvar koja muči menadžere jest (2) **prilagodljivost**, a najvažniji prioritet je **kreativnost** (1)
- ...
- Adobe je 2012. godine proveo istraživanje koje otkriva **globalni kreativni jaz u 5 najvećih svjetskih ekonomija**.
- Istraživanje koje je provedeno na **5.000 odraslih osoba u SAD-u, UK-u, Njemačkoj, Francuskoj i Japanu** otkriva **raskorak kreativnosti na radnom mjestu**.
- ...

3

Jeste li znali?...svijet?

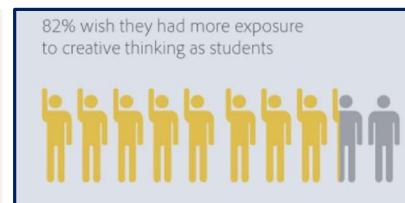
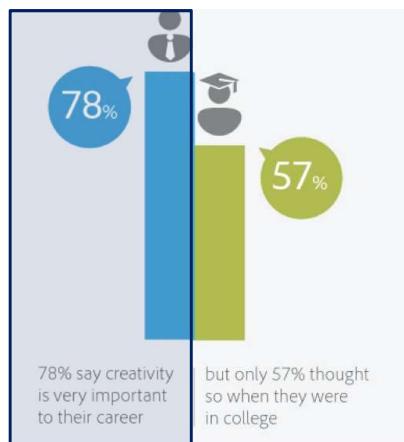
4

Jeste li znali?...svijet?

- U izvješću IBM-a iz 2010. godine, preko 700 menadžera koji se bave ljudskim potencijalima prepoznaje **kreativnost kao ključno oružje u suočavanju s rastućom kompleksnosti** kao posljedicom razvoja suvremenog društva.
- Adobe je 2012. godine proveo istraživanje koje otkriva **globalni kreativni jaz u pet najvećih svjetskih ekonomija**.
- Istraživanje koje je provedeno na 5.000 odraslih osoba u SAD-u, UK-u, Njemačkoj, Francuskoj i Japanu otkriva raskorak kreativnosti na radnome mjestu
- U svim zemljama ispitanici su izjavili da provode samo **25% svoga vremena na poslu stvarajući**, a kao najveću prepreku kreativnosti navode nedostatak vremena (47%).
- ...
- U Adobe-ovu istraživanju **obrazovanje se spominje kao najveći „ubojica“ kreativnosti**. Naime, većina ispitanika osjeća kako njihovu kreativnost guše obrazovni sustavi.
- Tako misli **većina ispitanika u svim državama te čak 70 % u SAD-u**.

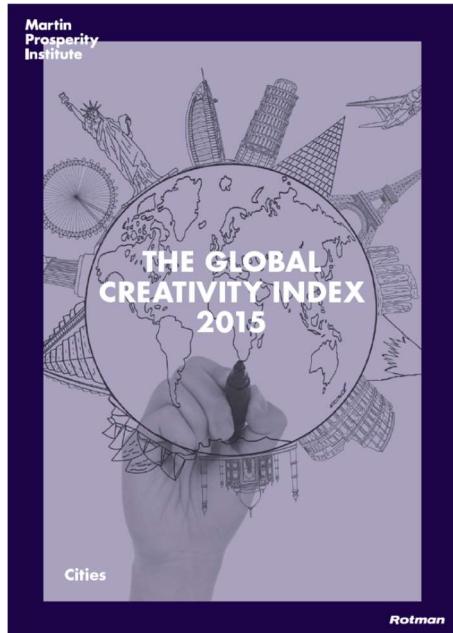
5

Jeste li znali?... svijet?

6

Jeste li znali?... RH i svijet?

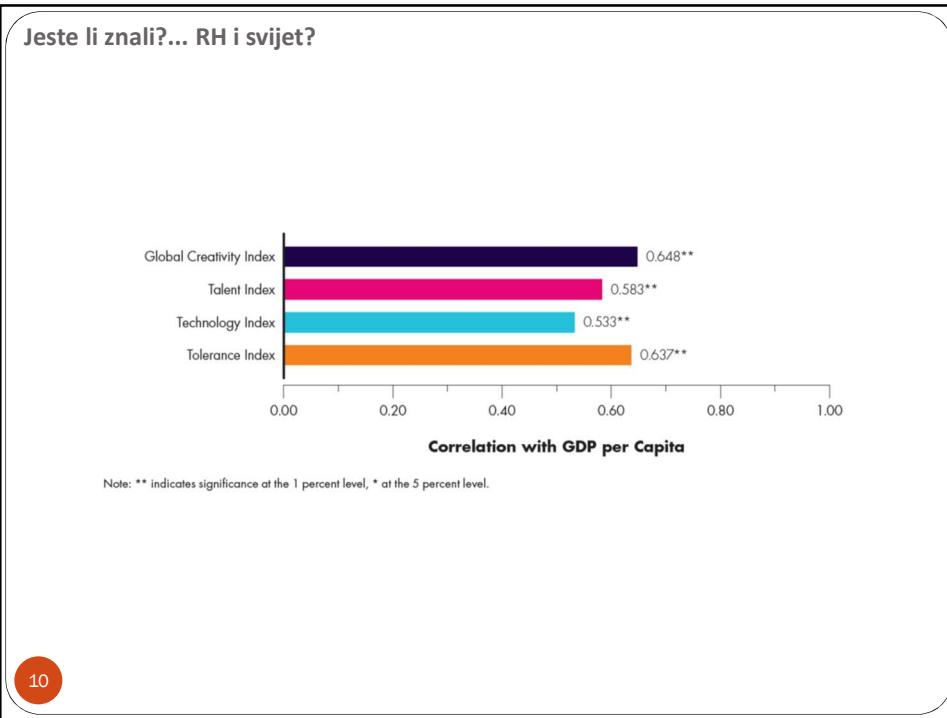
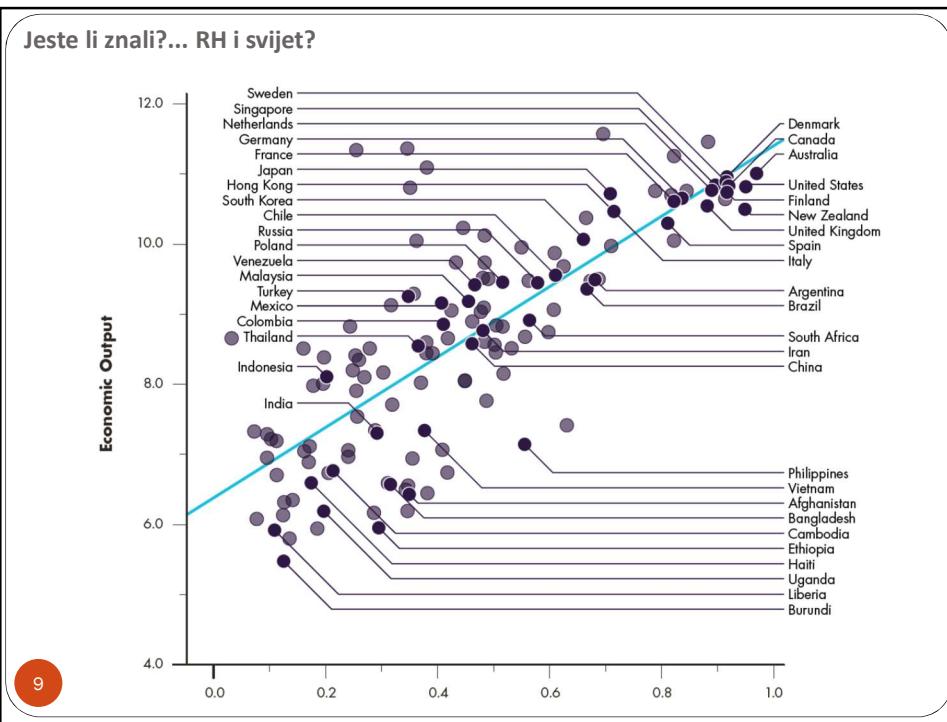

7

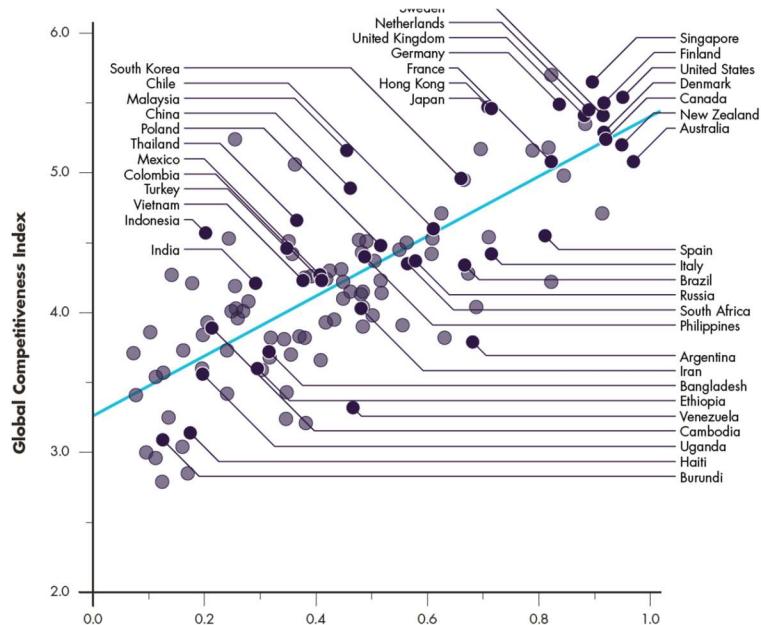
Jeste li znali?... RH i svijet?

THE GLOBAL CREATIVITY INDEX					
Rank	Country	Technology	Talent	Tolerance	Global Creativity Index
51	Lithuania	65	12	105	0.490
52	Philippines	54	65	53	0.487
54	Slovak Republic	69	42	66	0.484
54	Serbia	70	45	58	0.484
54	Greece	39	43	101	0.484
56	Panama	70	67	34	0.482
57	Iran	—	71	72	0.481
58	Croatia	60	39	81	0.481
59	Mauritius	—	76	68	0.477
60	Venezuela	40	83	61	0.466

8

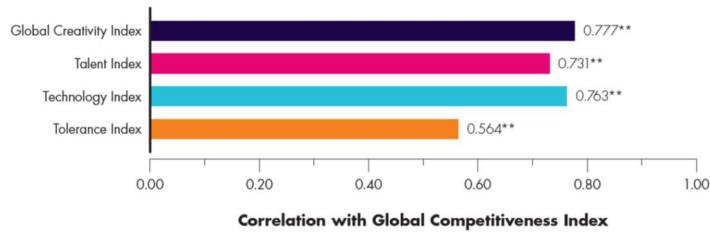

Jeste li znali?... RH i svijet?

11

Jeste li znali?... RH i svijet?

Note: ** indicates significance at the 1 percent level, * at the 5 percent level.

12

Jeste li znali?... RH i svijet?

WORLD ECONOMIC FORUM
COMMITTED TO IMPROVING THE STATE OF THE WORLD

Insight Report

The Global Competitiveness Report 2018

Klaus Schwab, World Economic Forum

13

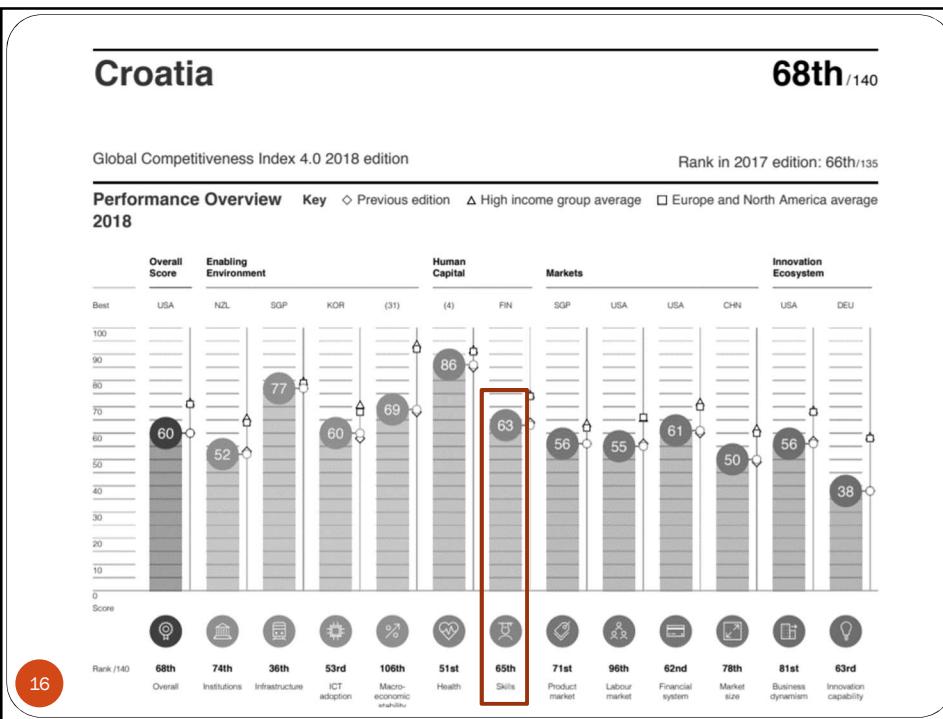
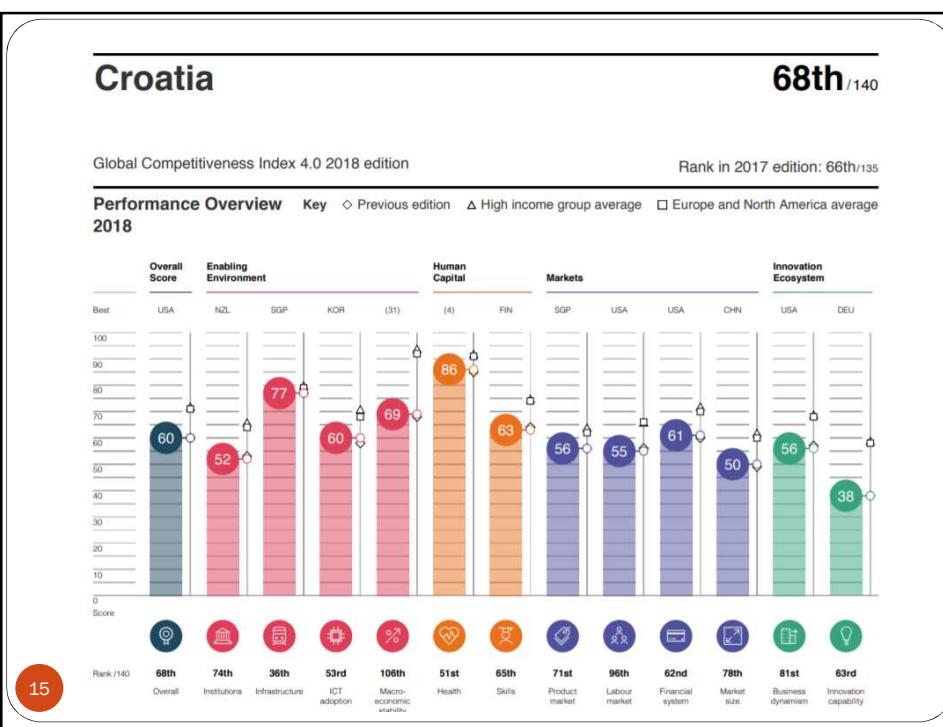
Jeste li znali?... RH i svijet?

The Global Competitiveness Index 4.0 2018 Rankings

Covering 140 economies, the Global Competitiveness Index 4.0 measures national competitiveness—defined as the set of institutions, policies and factors that determine the level of productivity.

Rank	Economy	Score ^a	DR. from 2017 ^b	Rank	Economy	Score ^a	DR. from 2017 ^b	Rank	Economy	Score ^a	DR. from 2017 ^b	
1	United States	95.6	-	1	Hungary	94.9	-	1	Panama	92.4	-1	+0.5
2	Singapore	93.5	-	2	Bahrain	92.7	-	2	Guatemala	92.4	-6	-0.3
3	Germany	92.8	-	3	Uganda	92.6	-4	3	Kuwait	92.2	+3	+1.1
4	Australia	92.6	-	4	China	92.6	-2	4	Malta	92.2	-1	-0.4
5	Japan	92.5	-	5	Romania	92.5	-	5	Mongolia	92.7	-6	-0.2
6	Netherlands	92.4	-1	6	Uruguay	92.7	-	6	Namibia	92.7	-1	+0.3
7	Hong Kong SAR	92.3	-	7	Kuwait	92.1	+2	7	Honduras	92.5	-10	+1.2
8	United Kingdom	92.0	-2	8	Costa Rica	92.1	-1	8	Tajikistan	92.2	-6	-0.8
9	Sweden	91.7	-	9	Philippines	92.1	+10	9	Bangladesh	92.1	-1	+0.7
10	Denmark	91.6	+1	10	Greece	92.1	-4	10	Nicaragua	91.8	-	-
11	Ireland	90.5	-	11	India	92.1	+5	11	Barbados	91.8	-10	-0.4
12	Portugal	90.4	-	12	Qatar	92.1	-	12	Grize	91.9	-2	-0.4
13	Switzerland	90.3	-	13	Colombia	91.8	-6	13	Palau	91.1	-1	+1.0
14	Teheran, Iran	90.2	-	14	Turkey	91.6	-6	14	Reunion	90.9	-1	+1.0
15	Australia	90.0	-2	15	Bosnia and Herzegovina	91.4	+2	15	Nepal	90.8	-1	+1.0
16	Korea, Rep.	89.8	-1	16	Peru	91.2	-3	16	Cambodia	90.2	-1	+0.8
17	New Zealand	89.8	-2	17	Paraguay	91.0	-6	17	Cape Verde	90.2	-6	+0.4
18	Luxembourg	89.6	-3	18	Latvia	90.9	-6	18	Lao PDR	90.3	-2	+0.7
19	Denmark	89.5	-	19	Georgia	90.9	+6	19	Senegal	90.2	-6	+0.6
20	Belgium	89.4	-2	20	Montenegro	90.8	-6	20	Angola	90.1	-1	-0.1
21	Austria	89.3	-1	21	Armenia	90.8	+2	21	Niger	91.8	-1	-0.5
22	Ireland	89.2	-	22	Montenegro	90.6	+2	22	Tanzania	91.2	-2	-0.8
23	Iceland	89.2	-	23	Malta	90.5	-6	23	Uganda	90.8	-4	-0.2
24	Iceland	89.1	-	24	Jordan	90.2	-2	24	Zambia	91.1	-1	-0.8
25	Malta	89.0	-	25	Montenegro	90.1	-2	25	Guinea The	91.5	-	-
26	Spain	89.4	-1	26	Argentina	90.1	-2	26	Essen	91.3	-4	+0.2
27	United Arab Emirates	89.4	-1	27	Montenegro	90.0	-2	27	Cameroon	91.2	-2	-0.2
28	Spain	89.0	-	28	Argentina	89.8	-2	28	Erico	91.3	-4	-0.2
29	Czech Republic	88.9	-	29	Montenegro	89.8	-2	29	Berlin	91.4	-1	-0.8
30	Qatar	87.9	-	30	Albania	89.1	+1	30	Burkina Faso	91.9	-10	-0.9
31	Italy	87.8	-2	31	Viet Nam	88.1	-	31	Mal	91.6	-4	-0.1
32	Latvia	87.8	-	32	Timor-Leste and Tonga	87.8	-2	32	Guinea	91.2	-1	+0.3
33	Portugal	87.8	-1	33	Jamaica	87.8	-1	33	Venezuela	91.2	-10	-1.0
34	Portugal	87.2	-1	34	Lebanon	87.7	-5	34	Zimbabwe	91.8	-4	+0.8
35	Slovenia	86.9	-	35	Argentina	87.7	-2	35	Angola	91.2	-10	-0.9
36	Malta	86.8	-	36	Dominican Republic	87.6	+1	36	Angola	91.2	-10	-0.9
37	Ireland	86.0	-	37	Montenegro	87.5	-6	37	Lesotho	91.2	-4	-0.2
38	Thailand	87.0	-2	38	Montenegro	86.6	+10	38	Mauritania	91.8	-10	+0.1
39	Saudi Arabia	87.5	+2	39	Sri Lanka	86.0	-4	39	Liberia	91.5	-10	-0.8
40	Lithuania	87.1	-2	40	Ecuador	85.8	-6	40	Mozambique	91.8	-10	-1.1
41	Slovak Republic	86.8	-2	41	Tunisia	85.6	-1	41	Sierra Leone	91.8	-10	+0.1
42	Lithuania	86.6	-	42	Moldova	85.5	-1	42	Ginge Democratic Rep.	91.2	-6	-0.5
43	Latvia	86.2	-	43	Iran, Islamic Rep.	84.9	-1	43	Burundi	91.5	-4	-1.0
44	Russian Federation	86.1	-2	44	Iran, Islamic Rep.	84.8	-	44	Angola	91.2	-10	-0.9
45	Qatar	86.0	-	45	Montenegro	84.6	-1	45	Angola	91.2	-10	-0.9
46	Qatar	85.9	-	46	Montenegro	84.2	-1	46	Angola	91.2	-10	-0.9
47	Indonesia	84.9	+2	47	Algeria	83.8	-1	47	Yemen	91.4	-1	+0.0
48	Mexico	84.8	-2	48	Kosovo	83.7	-	48	Chad	91.5	-6	-0.5
49	Orman	84.4	+1	49	Egypt	83.6	-	49	Chad	91.5	-6	-0.5

14

Education of current workforce

Skills of current workforce

Education of future workforce

Skills of future workforce

How do you assess the style of teaching?
[1 = frontal, teacher based, and focused on memorizing; 7 = encourages creative and critical individual thinking]

Index Component	Value	Score *	Rank/140
Pillar 6: Skills 0-100 (best)	-	63.4 ↓	65
6.01 Mean years of schooling Years	11.2	74.7 =	37
6.02 Extent of staff training 1-7 (best)	3.1	34.7 ↓	131
6.03 Quality of vocational training 1-7 (best)	3.5	41.4 ↓	113
6.04 Skillset of graduates 1-7 (best)	3.5	41.1 ↓	116
6.05 Digital skills among population 1-7 (best)	3.6	43.5 ↑	108
6.06 Ease of finding skilled employees 1-7 (best)	3.3	38.7 ↓	124
6.07 School life expectancy Years	15.0	83.1 ↓	55
6.08 Critical thinking in teaching 1-7 (best)	2.3	21.4 ↓	136
6.09 Pupil-to-teacher ratio in primary education Ratio	13.7	90.7 =	39

17

Jeste li znali?...RH?

- Neki od rezultata **Istraživanja hrvatskog kvocijenta inovativnosti 2011.** (Horvath, Čorić, Antoljak, Mitrović, Račić, Radman)...
- U istraživanju se **kreativnost** definira kao „**sposobnost stvaranja novih ideja**“ te „mentalno obilježe koje omogućuje razmišljanje izvan okvira, što rezultira **inovativnim** ili različitim **pristupom određenom zadatku**.“
- Kreativnost** je termin koji se obično koristi za **aktivnost stvaranja novih ideja, pristupa ili aktivnosti**, dok je **inovacija** proces stvaranja i primjenjivanja navedenih kreativnih ideja u određenom kontekstu.
- Tvrtke daju inovativnosti izuzetno visok prioritet u strategiji poslovanja, ali istovremeno većina njih uopće nema organiziran sustav** za prikupljanje, procjenu i odabir ideja; prerijetko uspješno komercijaliziraju ideje, te nemaju osobu odgovornu za inovacije.
- ...u samo **17% tvrtki formalno** postoji osoba, tim ili ured **odgovorni za inovacije...**
- ...čak niti **najbolje ocijenjena tvrtka** prema istraživanju HKI-a nije blizu željenoj razini **inovativnosti, ostvarivši samo 78% od maksimalnog broja bodova....**
- ...

19

Jeste li znali?...RH?

- Što učiniti kako biste povećali svoj **kvocijent inovativnosti**?
- 1. **Motivirati zaposlenike da razvijaju vlastitu inovativnost** što povećava i inovativnost tvrtke.
- 2. **Iskoristiti izvore hrvatskih i EU potpora za razvoju inovativnosti.**
- 3. **Sustavno raditi na unaprjeđenju i stalnom moderniziranju** svih procesa unutar organizacije.
- 4. **Uspostaviti ili unaprijediti inovacijski proces** što ubrzava dovođenje kvalitetne ideje do komercijalizacije.

20

Jeste li znali?...RH?

- Što učiniti kako biste povećali svoj kvocijent inovativnosti?
- 1. **MOTIVIRATI** zaposlenike da razvijaju vlastitu inovativnost što povećava i inovativnost tvrtke.
- 2. Iskoristiti izvore hrvatskih i EU potpora za razvoju inovativnosti.
- 3. Sustavno raditi na unaprjeđenju i stalnom moderniziranju svih procesa unutar organizacije.
- 4. Uspostaviti ili unaprijediti inovacijski proces što ubrzava dovođenje kvalitetne ideje do komercijalizacije.

21

Motivirati ???

- Koliko zaposlenika je zadovoljno svojim poslom?
...
• **9 od 10 ih je nezadovoljno svojim poslom**
...
• A što ih čini zadovoljnima...sretnima...na poslu?
...
1. svrha (intrinzična motivacija)
2. suradnici
3. šef
...
• **Don't find a JOB, find a MISSION (Celeste Headlee)**

22

Jeste li znali?...RH?

- Što učiniti kako biste povećali svoj kvocijent inovativnosti?
- 1. Motivirati zaposlenike da razvijaju vlastitu **INOVATIVNOST** što povećava i inovativnost tvrtke.
- 2. Iskoristiti izvore hrvatskih i EU potpora za razvoju inovativnosti.
- 3. Sustavno raditi na unaprjeđenju i stalnom moderniziranju svih procesa unutar organizacije.
- 4. Uspostaviti ili unaprijediti inovacijski proces što ubrzava dovođenje kvalitetne ideje do komercijalizacije.

23

Priča o 5 majmuna

- **Ne propitujemo stvari koje su nam dobro poznate.**
- U velikim organizacijama ljudi uvek ispočetka rade jednu te istu stvar bez propitivanja politike ili sustava.
- Koliko puta ste čuli: „**Zato što se to ovdje oduvijek tako radi.**“
- **Posljedica???**
- **Zaposlenici koji nisu radoznali i ne zanima ih zašto rade ono što rade**

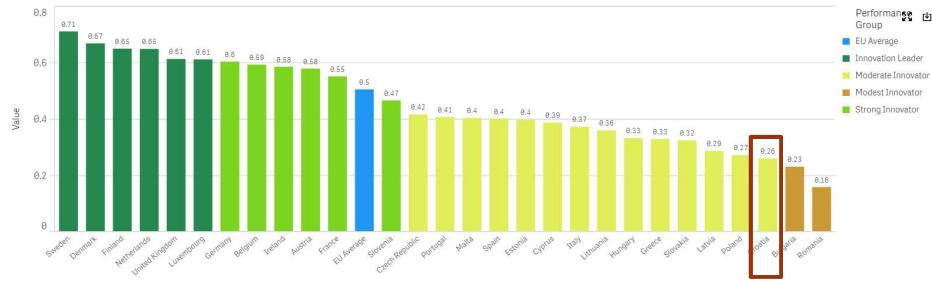
24

Jeste li znali?...RH i EU?

25

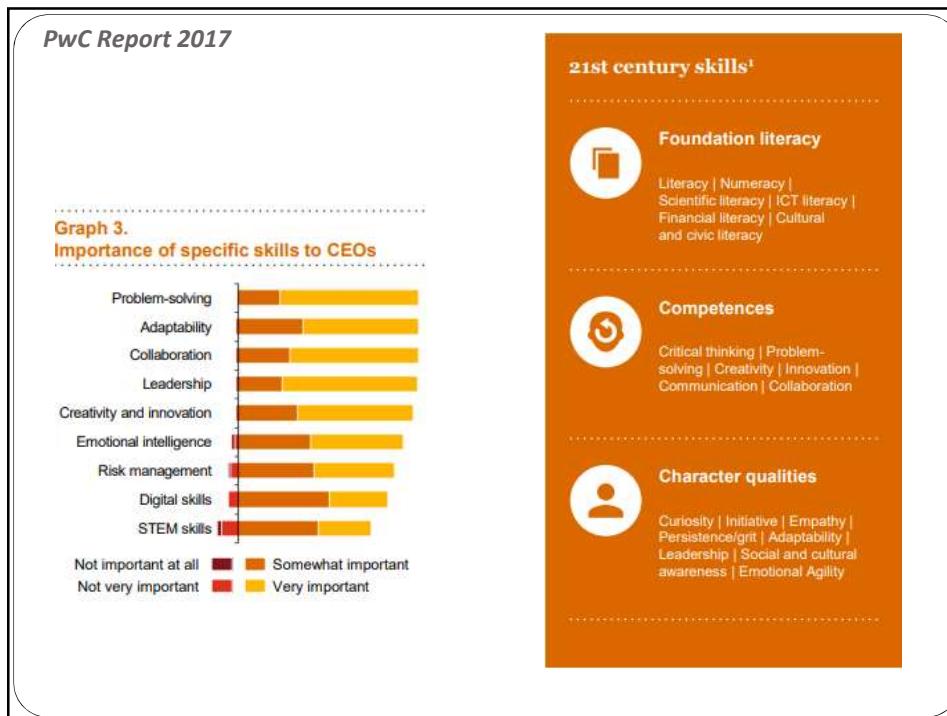
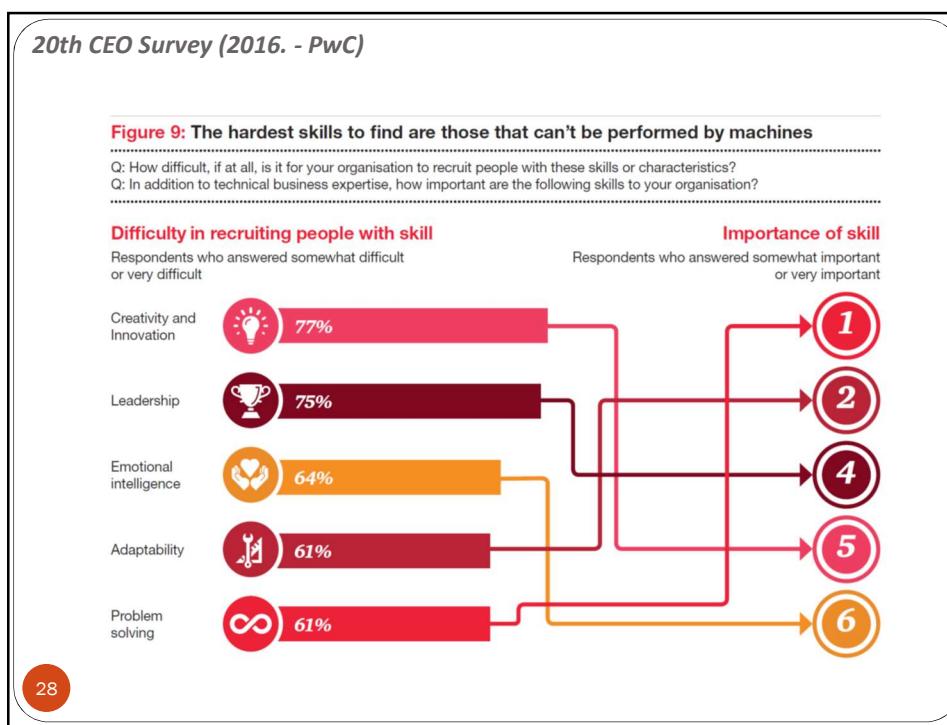
Jeste li znali?...RH i EU?

26

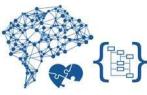
27

WORLD ECONOMIC FORUM
COMMITTED TO IMPROVING THE STATE OF THE WORLD

Top 10 skills

in 2020	in 2015
1. Complex Problem Solving 2. Critical Thinking 3. Creativity 4. People Management 5. Coordinating with Others 6. Emotional Intelligence 7. Judgment and Decision Making 8. Service Orientation 9. Negotiation 10. Cognitive Flexibility	1. Complex Problem Solving 2. Coordinating with Others 3. People Management 4. Critical Thinking 5. Negotiation 6. Quality Control 7. Service Orientation 8. Judgment and Decision Making 9. Active Listening 10. Creativity

Source: Future of Jobs Report, World Economic Forum

30

WEF 2018., World Economic Forum: Budućnost poslova

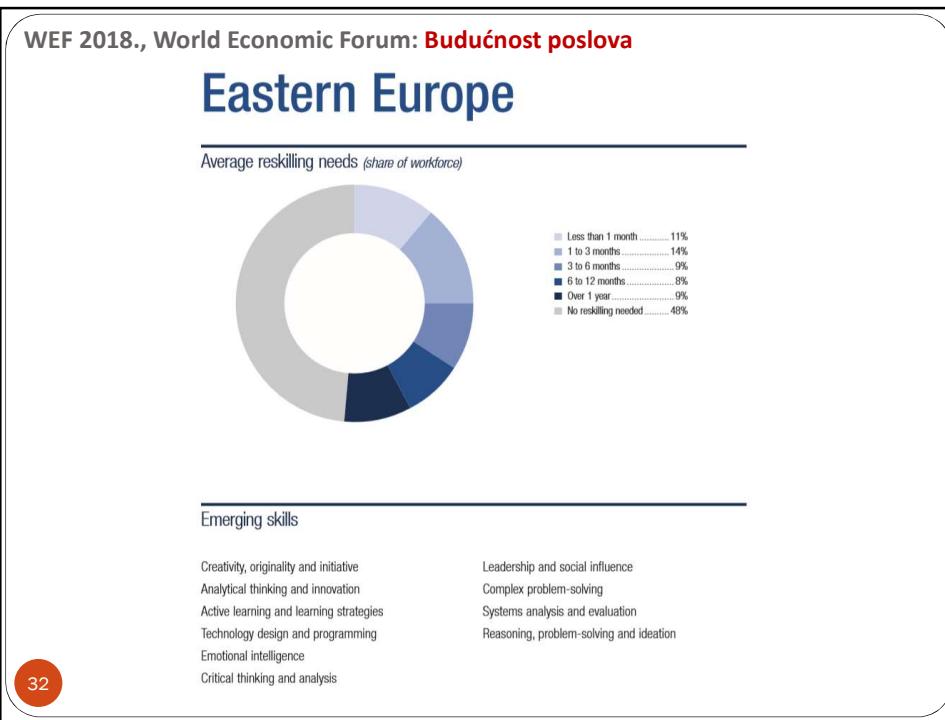
The Future of Jobs Report 2018

Table 4: Comparing skills demand, 2018 vs. 2022, top ten

Today, 2018	Trending, 2022	Declining, 2022
Analytical thinking and innovation Complex problem-solving Critical thinking and analysis Active learning and learning strategies Creativity, originality and initiative Attention to detail, trustworthiness Emotional intelligence Reasoning, problem-solving and ideation Leadership and social influence Coordination and time management	Analytical thinking and innovation Active learning and learning strategies Creativity, originality and initiative Technology design and programming Critical thinking and analysis Complex problem-solving Leadership and social influence Emotional intelligence Reasoning, problem-solving and ideation Systems analysis and evaluation	Manual dexterity, endurance and precision Memory, verbal, auditory and spatial abilities Management of financial, material resources Technology installation and maintenance Reading, writing, math and active listening Management of personnel Quality control and safety awareness Coordination and time management Visual, auditory and speech abilities Technology use, monitoring and control

Source: Future of Jobs Survey 2018, World Economic Forum.

31

- ### Kreativno razmišljanje...zašto???
- Podaci razvijenijih **(2011.)** država ukazuju na veličinu problema:
 - **10 najtraženijih zanimanja u 2010.** nije postojalo **2004.** godine
 - **današnji srednjoškolac** će promijeniti **10 do 14 radnih mjeseta** do svoje **38** godine
 - **količina novih tehničkih informacija udvostručuje** se svake **2 godine**
 - **polovica usvojenog znanja na 1. godini studija** (za studente koji započinju 4.-godišnji studij) će biti zastarjela do njihove **3.-će godine studija**, dakle prije završetka studija....
 - **65%** današnje djece predškolske dobi bavit će se **zanimanjima koja danas još ne postoje** **(2017.)**
 - Postavlja se pitanje **danas...za budućnost... (2050.)**:
 - Kako **obrazovati učenike za zanimanja koja još ne postoje**, koristeći **tehnologije koje još nisu osmišljene**, tako da budu u **mogućnosti rješavati probleme za koje trenutno uopće nisu svjesni da postoje?**
- 33

Poslovi...zanimanja... 2050. ???

- **Što znamo?**
 - **SAD...1/2** postojećih poslova će nestati do **2035**.
 - **UK... 1/3** postojećih poslova će nestati do **2035**.
 - ...
- **Što još znamo?**
 - Poslovi koji će "preživjeti"...poslovi koji će tada postojati....imati će jednu dominantnu zajedničku karakteristiku....
 - ...**kreativnost...**
- **Zašto se ne pripremamo za poslove budućnost temeljem onoga što znamo?**
 - ...
- Novo razdoblje...***knowing is most important...creating is more important...***
- Svet se neprestano mijenja i moramo dobro razmislići o **prilagodbi našeg obrazovnog sustava**.

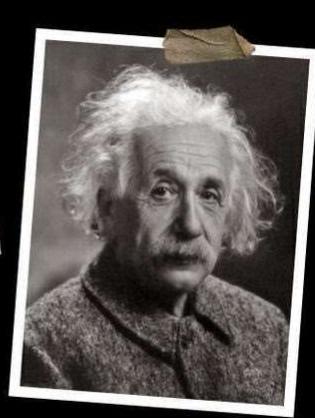
34

Obrazovanje 2050. ???

- Kakve će biti **škole 2050. godine?**
- Kakva će biti **uloga učitelja?**
- Hoće li u budućnosti **učenici "preuzeti školu u svoje ruke"?**
- Kako će nove **digitalne tehnologije** promijeniti **učenje?**
- Kako digitalna revolucija mijenja obrazovne sustave...učenje u suradnji s kolegama....dematerijalizaciju znanja...**prilagodbu arhitekture škole** raznim načinima učenja...?
- ...
- **Studio škole...43 škole u UK...spoj teorije i prakse..."možemo li kolonizirati Mars?"...učenje sadržaja, ali u kontekstu**
- ...
- Primjer **Coursere...statistika ???**
- ...**flipped education...**
- ...

35

**"Education is not
the learning of
facts, but the
training of the mind
to think."
-Albert Einstein**

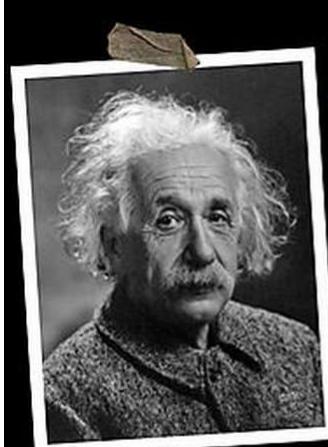

36

**“Imagination is
more important
than knowledge.”**

—Albert Einstein

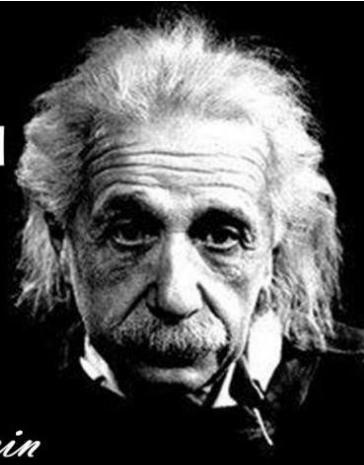
“Imagination is more important than knowledge. For knowledge is limited to all we now know and understand, while imagination embraces the entire world, and all there ever will be to know and understand.”

37

we cannot solve
our problems with
the same thinking
we used when
we created them

~ Albert Einstein

38

...it is a single function device...

39

Newsweek: The Creativity Crisis...

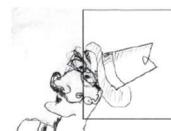
- For the **first time**, research shows that **American creativity** is **declining**.
- What went wrong—and how we can fix it. ???

by Po Bronson and Ashley Merryman
July 12, 2010

The Creativity Crisis

For the first time, research shows that American creativity is declining. What went wrong—and how we can fix it.

Experts assess 10 drawings by adults and children for signs of out-of-the-box thinking.

the scholars, who judged Schwarzkopf to have "unusual visual perspective" and "an ability to synthesize diverse elements into meaningful products."

The accepted definition of creativity is production of something original and useful, and that's what's reflected in the tests. There is never one right answer. To be creative requires divergent thinking (generating many unique ideas) and then convergent thinking (combining those ideas into the best result).

In the 50 years since Schwarzkopf was an 8-year-old third grader when he became one of the "Torrance kids," a group of nearly 400 Minneapolis children who completed a series of creativity tasks newly designed by professor E. Paul Torrance, Schwarzkopf has hardly forgotten the moment when a psychologist handed him a fire truck and asked, "How could you improve this toy to make it better and more fun to play with?" He recalls the psychologist being excited by his answer. In fact, the

psychologist's answer notes that Schwarzkopf "painted off 75 improvements, such as adding a removable ladder and springs to the wheels. That wasn't the only time he impressed

the scholars, who judged Schwarzkopf to have "unusual visual perspective" and "an ability to synthesize diverse elements into meaningful products."

40

Rano djetinjstvo

- U **ranom djetinjstvu** postoje **različite vrste slobodnih igrara** koje se povezuju s **visokom razinom kreativnosti**.
- Djeca predškolske dobi koja provode više vremena **u igranju uloga (glumeći likove)** pokazuju **veću razinu kreativnosti**.
- **Izražavanje tuđeg stajališta** pomaže **razvoju sposobnosti analiziranja situacija iz različitih gledišta**.
- Kada se igraju sami, učenici prvog razreda s izraženom kreativnošću mogu izražavati snažne negativne osjećaje: ljutnju, neprijateljstvo, tjeskobu.
- **Prepostavlja se da igra predstavlja sigurnu luku** putem koje se mogu prevladati zabranjene misli i emocije.

41

Srednje djetinjstvo

- U **srednjem djetinjstvu djeca ponekad stvaraju izmišljene svjetove** – maštarije vezane uz potpuno izmišljene stvarnosti.
- Djeca **redovito, ponekad mjesecima**, iznova **posjećuju svoje izmišljene svjetove**, te čak **osmišljavaju jezike** koji se tamo govore.
- Ovakav **tip igre najviše se manifestira u dobi od 9 ili 10 godina** te vrlo pouzdano upućuje na **visoku razinu kreativnosti** u budućnosti.
- Istraživanje **Državnog sveučilišta u Michiganu** o dobitnicima nagrade „**Genius Award**“ koja se dodjeljuje u sklopu programa MacArthur upućuje na to da su te osobe tijekom djetinjstva pokazale **iznimno visoku stopu stvaranja izmišljenih svjetova**.

42

Od četvrtog razreda ...

- Od **četvrtog razreda osnovne škole kreativnost se više ne pojavljuje u izoliranom obliku**; istraživanje i proučavanje postaju sastavni dio pronalaženja korisnih rješenja.
- No, nije riječ o jednostavnom prijelazu.
- S obzirom da im škola nameće sve kompleksnije informacije, djeca su **preopterećena** i njihova kreativnost je narušena.
- Ako **kreativna djeca imaju učitelje koji ih podupiru** – koji toleriraju **neobičajene odgovore, povremene prekide ili skretanje s teme** potaknuto **znatiželjom – skloniji su uspjehu**.
- **Kada to nije slučaj, ostvaruju slabije rezultate i u većem broju napuštaju srednju školu ili ne završavaju fakultet.**
- **Zašto odustaju?**

43

Od četvrtog razreda ...

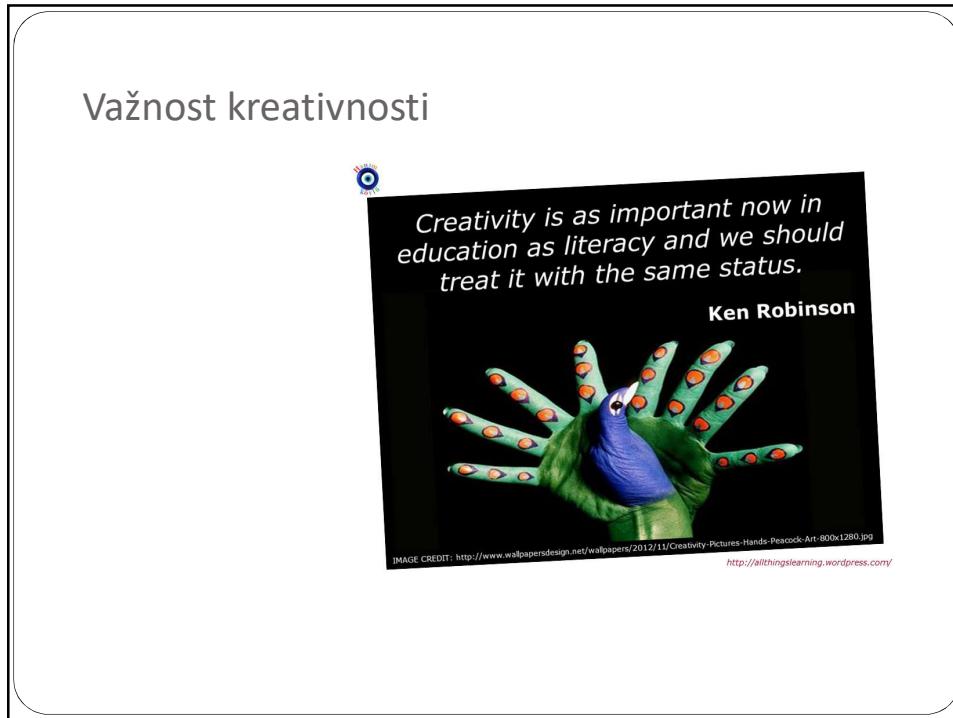
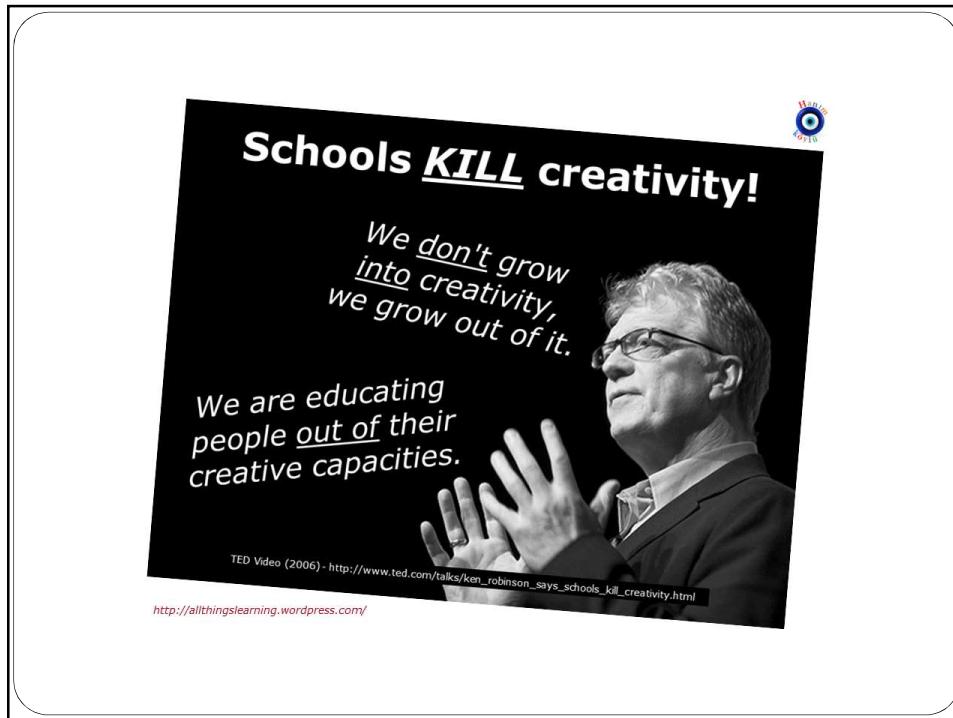
- **Odstaju** zbog **obeshrabrenja** ili **manjka poticanja**, a ne zato što su **sumorni, depresivni, anksiozni ili neurotični**.
- **Pogrešno je te osobine pripisivati kreativnim ljudima.** (Te osobine ustvari guše kreativnost; čine ljudi manje otvorenima za iskustva i manje zainteresiranim za nove doživljaje.)
- **Kreativni ljudi** zapravo većinom pokazuju **proaktivne sklonosti i pozitivna raspoloženja**.
- **Angažirani su, motivirani i otvoreni prema ostalima.**

44

Jeste li znali?...

- **Djeca predškolske dobi** roditeljima postave u prosjeku oko **100 pitanja na dan**.
- **Zašto, zašto, zašto** – ponekad roditelji samo žele da to prestane.
- **Nažalost, zaista i prestane**.
- U višim razredima osnovne škole djeca ih **više-manje prestanu postavljati**.
- Nije slučajnost da upravo **u tom razdoblju motivacija i angažiranost učenika naglo pada**.
- **Ne prestaju postavljati pitanja** zbog izgubljenog interesa, upravo obratno.
- **Izgube interes upravo zato što prestanu postavljati pitanja**.

45

Playground Pedagogy	Three main theories of teaching (Ramsden, 2008)
Playground 1.0 supervised > feeling safe, developing trust	Theory 1: Teaching as telling, transmission or delivery - PASSIVE
Playground 2.0 participatory > gaining playful confidence through guided playful learning	Theory 2: Teaching as organising or facilitating student activity - ACTIVE
Playground 3.0 self-determined > autonomy, developing and sustaining play-active practice	Theory 3: Teaching as making learning possible – SELF-DIRECTED

48

Playground Pedagogy	Three main theories of teaching (Ramsden, 2008)
Playground 1.0 supervised > feeling safe, developing trust	Theory 1: Teaching as telling, transmission or delivery - PASSIVE
Playground 2.0 participatory > gaining playful confidence through guided playful learning	Theory 2: Teaching as organising or facilitating student activity - ACTIVE
Playground 3 autonomy, developing and sustaining play-active practice	Theory 3: Teaching as making learning possible – SELF-DIRECTED

*1999., Indija > Rupa u zidu
Sugata Mitra*

..ako nađe na potpuno nepoznat predmet, bez značenja,
ljudska vrsta ne može odustati dok ne otkrije što je to...

49

Adobe, 2018.

**Technology alone is not the answer,
but it plays a key role**

...nužan, ali ne i dovoljan uvjet...

Robert Kopal & Darija Korkut

50

20th CEO Survey (2016. - PwC)

Figure 9: The hardest skills to find are those that can't be performed by machines

Q: How difficult, if at all, is it for your organisation to recruit people with these skills or characteristics?
Q: In addition to technical business expertise, how important are the following skills to your organisation?

Difficulty in recruiting people with skill

Respondents who answered somewhat difficult or very difficult

Creativity and Innovation 77%

Leadership 75%

Emotional intelligence 64%

Adaptability 61%

Problem solving 61%

Importance of skill

Respondents who answered somewhat important or very important

1

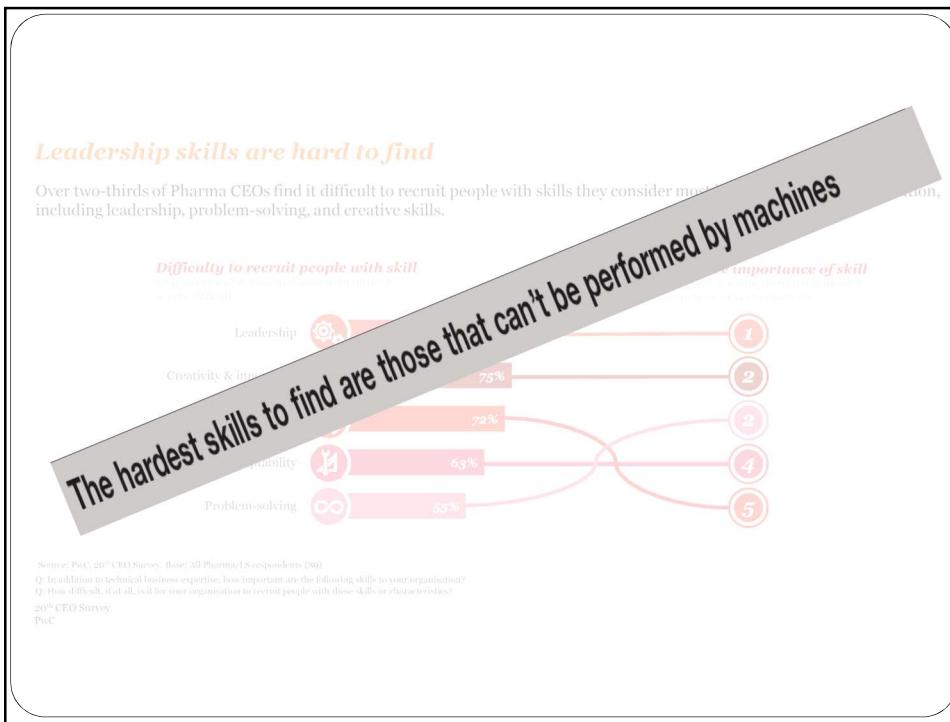
2

4

5

6

51

Digital Dementia

Manfred Spitzer

Ključna je premlađujuća premisa da nas elektronički mediji – pametni telefoni, digitalni asistenti, računala, satelitska navigacija i stalna povezanost s internetom – „**oslobađaju“ uobičajenih mentalnih napora** te stoga postajemo sve ovisniji o tehnologiji, a **naše psihičke sposobnosti slabe**.

Dementia

Michael Mosley

...napredak strojeva, od parnog stroja do stroja za pranje rublja i osobnog računala, značili su da smo morali sve manje raditi fizički...automobili i liftovi premještaju nas...sve se više radi sjedeći...**rezultat:** pretilost, dijabetes tipa 2 i cijeli niz drugih bolesti

...razvoj strojeva sposobnih sofisticirano razmišljati, uzrokovati će manje korištenje mozga...**rezultat:** porast bolesti mozga poput demencije koja je u Velikoj Britaniji prvi uzrok bolesti žena...

54

Digital Addiction vs. Digital Detoxication

Robert Kopal & Darija Korkut

"Are our children equipped with digital skills to
minimize the harmful side-effects and
maximize the opportunities of technology?"

DQ Institute

55

Digital intelligence vs. Creative intelligence

WEF/ DQ Institute

Bruce Nussbaum

...the **sum** of **social, emotional** and **cognitive abilities** that enable individuals to **face the challenges** and **adapt** to the **demands of digital life...**

... **Digital Intelligence (DQ)** are Global Standards for **Digital Literacy, Digital Skills and Digital Readiness...**

...DQ consists of 8 broad areas and across 3 levels...

... Create, Connect, and Inspire....new form of cultural literacy and a powerful method for problem-solving, driving innovation...

... CQ— how that translates into their abilities to solve new problems and/or make new products...

56

Digital Citizenship

The ability to use digital technology and media in safe, responsible and effective ways.

Digital Creativity

The ability to become a part of the digital ecosystem by co-creating new content and turning ideas into reality by using digital tools.

Digital Entrepreneurship

The ability to use digital media and technologies to solve global challenges or to create new opportunities.

57

Digital intelligence vs. Creative intelligence

WEF/ DQ Institute

Bruce Nussbaum

...the sum of social, emotional and cognitive abilities that enable individuals to face the challenges and adapt to the demands of digital life...

... Digital Intelligence (DQ) are Global Standards for Digital Literacy, Digital Skills and Digital Readiness...

...DQ consists of 8 broad areas and across 3 levels...

60

... **Create, Connect**, and **Inspire**....new form of cultural literacy and a powerful method for **problem-solving, driving innovation**...

... CQ— how that translates into their abilities to solve new problems and/or make new products...

Digital intelligence vs. Creative intelligence

WEF/ DQ Institute

Bruce Nussbaum

...the sum of social, emotional and cognitive abilities that enable individuals to face the challenges and adapt to the demands of digital life...

... Digital Intelligence (DQ) are Global Standards for Digital Literacy, Digital Skills and Digital Readiness...

...DQ consists of 8 broad areas and across 3 levels...

61

...CQ as the **ability to frame problems** in **new ways** and to make **original solutions**....you can have a low or high ability to frame and solve problems, but these **2 capacities are key and they can be learned**.... **new type of economic system** where **creativity** is the **source of value**, where **entrepreneurs drive growth**, and where **social networks** are the **building blocks** of the **economy**...

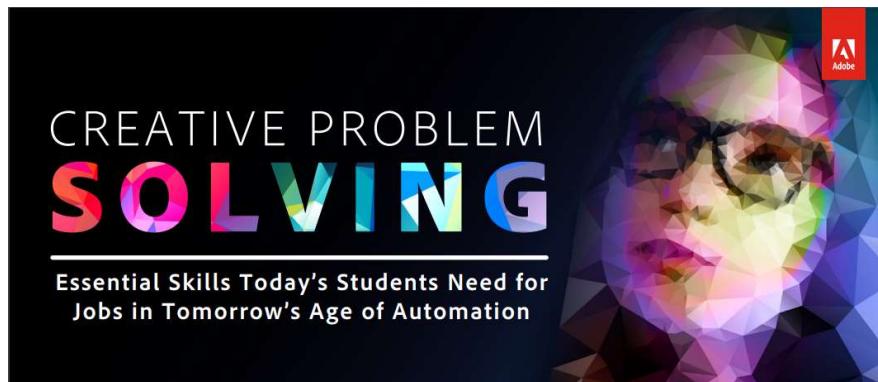
Ne možete nekoga prisilno obrazovati.
Neurološki je to nemoguće.
Može se samo sâm obrazovati, i to samo
ako to i želi.
Ne možete nekoga prisiliti da se želi
obrazovati, nego samo ohrabriti za to.

Gerald Hüther (Sveučilište u Göttingenu)

Radoznalost. Motivacija.

Adobe Research - 2018

<http://cps.adobeeducate.com/>

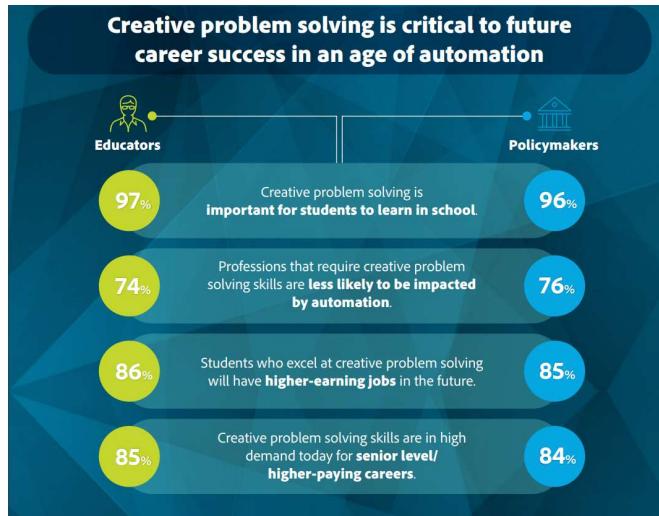

Adobe Research

Kreativno rješavanje problema je proces redefiniranja problema i mogućnosti, koji rezultira inovativnih odgovorima i rješenjima te, napisljetu, i poduzimanjem akcije

- Globalno istraživanje pokazuje da poslovni sutrašnjice zahtijevaju **problem-solving vještine**
- Pitanje za 1.600 ispitanika među obrazovnim kadrom višeg i srednjeg obrazovanja te 400 policymaker-a i influencer-a širom svijeta: **kako se đaci i studenti pripremaju za kreativno rješavanje problema.**

Adobe Research

Adobe Research

OK, očigledno trebamo nešto poduzeti..

▪ 3 tipa ljudi:

- Those who are **immovable** – people who don't get it, or don't want to do anything about it
- People who are **movable** – people who see the need for change and are prepared to listen to it
- People who **move** – people who make things happen.

Benjamin Franklin

▪ U koju kategoriju pripadate?

Pitanje:

- **Možemo li primjenjivati neke kreativne tehnike u nastavi ???**

Odgovor:

- DA !!!
- Sve !!!

71

Kreativnost i inovativnost u nastavi: primjer 1/2

- Mentalna kalibracija kreativnosti
- Vježbe kreativnog razmišljanja
- Analogije
- Mentalna kalibracija kreativnosti - nastavnici

81

Kreativnost i inovativnost u nastavi: primjer 2/2

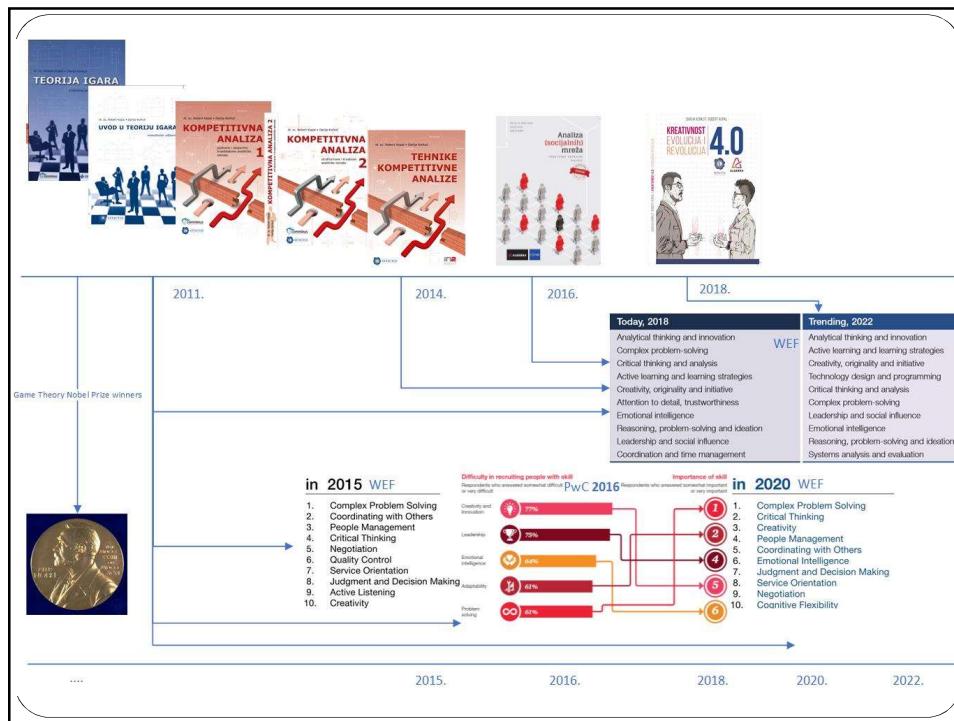
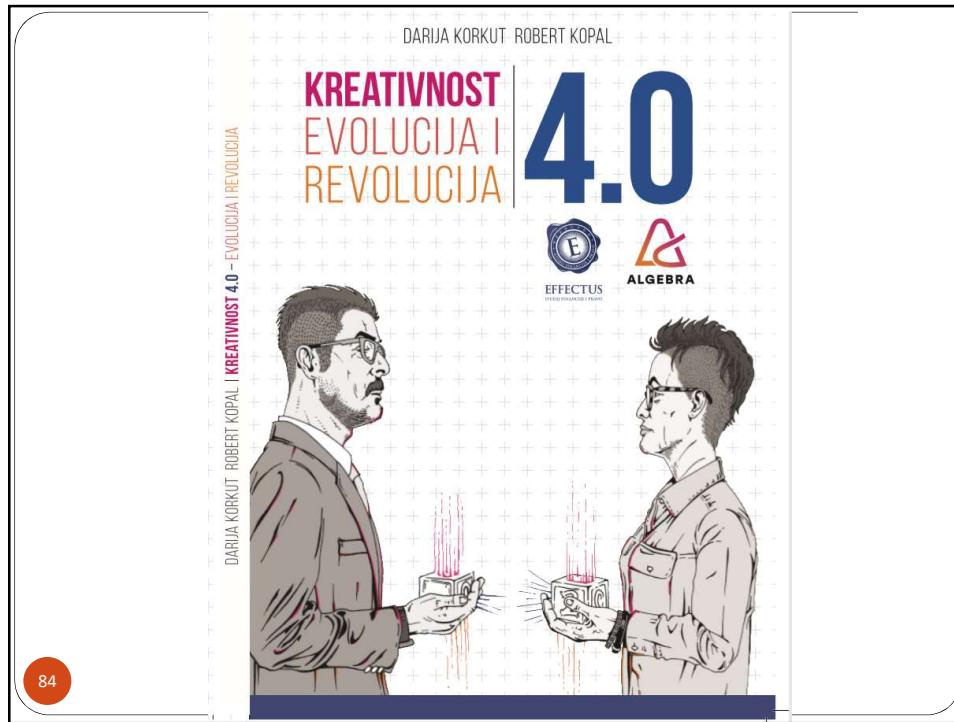
- tehnika kreativnog mišljenja (*framing – problem definition*):
 - **Preformulacija problema (*Problem Restatement*)**
- tehnika kreativnog mišljenja (*idea generation*):
 - **Strukturirani brainstorming (*Structured Brainstorming*)**
- tehnika kreativnog mišljenja (*connect & combine*):
 - **Krug mogućnosti (*Circle of Opportunity*)**
- tehnika kreativnog mišljenja (*challenging assumptions*):
 - **Zamjena (*False Faces*)**
- tehnika odlučivanja (*decision making*):
 - **6 šešira (*6 hats*)**
 - **Ponderiranje (*Weighted Ranking*)**

82

Nebeske tkanine, William Butler Yeats

- Da imam nebeske tkanine vezene,
- Zlatnim i srebrnim svjetlom ispletene,
- Tkanine plave i zagasite i tamne
- Od noći i svjetla i polutame,
- Ja bih ih raširio pred tvoja stopala:
- Ali siromašan sam, imam tek snove;
- **Raširio sam snove pred tvoja stopala;**
- **Hodaj nježno jer hodaš po mojim snovima.**
-
- **Svaki dan...svugdje...naša djeca raširuju svoje snove pred naša stopala...**
- **...i zato trebamo hodati nježno...**

83

Od 1.1.2019.....**Kreativno učilište**

www.kreativnouciliste.com

by Robert Kopal & Darija Korkut

Vizija: **kreativna Hrvatska.**

Misija: **vještine budućnosti danas.**

86

Kreativnost i inovativnost u nastavi

Doc.dr.sc. Robert Kopal

